

Nasjonen 6/12-91

Solkors og solidaritet

DEBATT

Av Hakon Warendorph, Ski

Redaktør Erling Kjekstad har en velskrevet og tankevekkende omtale av Øystein Sørensens bok «Solkors og solidaritet» i *Nasjonen* den 18. nov. Et par punkter trenger muligens en avklaring.

Det står: «Slik kan historikernes «rehabilitering» av dem som havnet på den gale siden den gangen, gi oss et skarpere blikk for tilsvarende politiske strømninger i dagens Norge. *Det blir lettere å kjenne lusa på gangen, selv når den forsøker seg på rent trav.*»

Dette var vel en nokså unødvendig felling bakfra – for å holde oss til sportsterminologien. Det ligger to insinuasjoner i dette utsagnet. For det første at de på den «gale» siden var noen lus. Dernest at lusenens noe problematiske gangart var et suspekt forsøk på å tåkelegge hensikter.

Senere kommer tre karakteristikker som må gjelde Nasjonal Samling: *Ytterste høyre, ekstreme nasjonalister, antidemokratiske.*

1) NS befant seg i sentrum av det politiske spektret. Det var hovedideen ved Quislings politikk og avspeilet seg i partinavnet.

2) Quisling var den norske politiker som hadde de største vyer om et Europa av samarbeidende nasjonalstater og som utarbeidet konkrete forslag om dette. Det burde ikke betegnes som ekstremt nasjonalistisk at Quisling i disse bestrebelsene forutsatte vern av norsk egenart og kultur.

3) NS var mot partisystemet, men for folkerepresentasjon. Grunnloven nevner ikke med ett ord politiske partier, men er vel ikke udemokratisk av den grunn.

Kjekstad skriver til slutt i anledning «fascistenes» velferdsstat: «En annen ting er om resultatet egentlig ble så fundamentalt annerledes i den velferdsstaten som utviklet seg under «landsfaderen» Einar Gerhardsen.»

Dette er vel heller ikke helt riktig. Det NS ønsket å gjennomføre, var bygget på

100979

Fredag 6. desember 1991 23

den enkeltes ansvar, så vel for sitt eget som for samfunnet. Rett og *plikt* til arbeid for alle – står det i programmet. Det synes jeg er en fundamental forskjell.

Disse anmerkninger skal slett ikke forringe redaktør Kjekstads omtale og selvfølgelig heller ikke Sørensens bok. Det er ordet på sitt beste, begge deler.